

**PARLEMENT BRUXELLOIS
BRUSSELS PARLEMENT**

**PARLEMENT
DE LA RÉGION DE
BRUXELLES-CAPITALE**

**Compte rendu intégral
des interpellations et
des questions**

**Commission des Finances et des
Affaires générales,**

**chargée du Budget, des Relations
extérieures, de la Coopération au
développement, de la Fonction publique et
de la Recherche scientifique**

**RÉUNION DU
LUNDI 16 OCTOBRE 2017**

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK
PARLEMENT**

**Integraal verslag
van de interpellaties en
de vragen**

**Commissie voor de Financiën en de
Algemene Zaken,**

**belast met de Begroting, de Externe
Betrekkingen, de Ontwikkelings-
samenwerking, het Openbaar Ambt en het
Wetenschappelijk Onderzoek**

**VERGADERING VAN
MAANDAG 16 OKTOBERO 2017**

Le **Compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
tél 02 549 68 02
fax 02 549 62 12
e-mail crriv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
www.parlement.brussels

Het **Integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie verslaggeving
tel 02 549 68 02
fax 02 549 62 12
e-mail crriv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geconsulteerd worden op
www.parlement.brussels

SOMMAIRE**INHOUD**

QUESTIONS ORALES	5
------------------	---

Question orale de M. Marc Loewenstein	5
---------------------------------------	---

à Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Coopération au développement, de la Sécurité routière, de l'Informatique régionale et communale et de la Transition numérique, de l'Égalité des chances et du Bien-être animal,

concernant "l'octroi des extensions ".brussels" et la stratégie de développement".

Question orale de M. Johan Van den Driessche	8
--	---

à Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Coopération au développement, de la Sécurité routière, de l'Informatique régionale et communale et de la Transition numérique, de l'Égalité des chances et du Bien-être animal,

concernant "la technologie de la chaîne de blocs (blockchain) et ses applications pour la réalisation du projet "Bruxelles, ville intelligente"".

Question orale de M. Bruno De Lille	13
-------------------------------------	----

à Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Coopération au développement, de la Sécurité routière, de l'Informatique régionale et communale et de la Transition numérique, de l'Égalité des chances et du Bien-être animal,

concernant "la mise en œuvre de l'ordonnance portant intégration de la dimension de genre".

MONDELINGE VRAGEN	5
-------------------	---

Mondelinge vraag van de heer Marc Loewenstein 5

aan mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ontwikkelingssamenwerking, Verkeersveiligheidsbeleid, Gewestelijke en Gemeentelijke Informatica en Digitalisering, Gelijkheidspolitiek en Dierenwelzijn,

betreffende "de toekenning van de extensie ".brussels" en de ontwikkelingsstrategie".

Mondelinge vraag van de heer Johan Van den Driessche	8
--	---

aan mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ontwikkelingssamenwerking, Verkeersveiligheidsbeleid, Gewestelijke en Gemeentelijke Informatica en Digitalisering, Gelijkheidspolitiek en Dierenwelzijn,

betreffende "de toepassingen van blockchaintechnologie voor de verwezenlijking van smart city in het Brussels Gewest".

Mondelinge vraag van de heer Bruno De Lille	13
---	----

aan mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ontwikkelingssamenwerking, Verkeersveiligheidsbeleid, Gewestelijke en Gemeentelijke Informatica en Digitalisering, Gelijkheidspolitiek en Dierenwelzijn,

betreffende "de implementatie van de ordonnantie gendermainstreaming".

Question orale de Mme Nadia El Yousfi

19

à Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État à la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Coopération au développement, de la Sécurité routière, de l'Informatique régionale et communale et de la Transition numérique, de l'Égalité des chances et du Bien-être animal,

concernant "les différences persistantes de traitement entre les femmes et les hommes, en référence au marathon de Bruxelles du 1er octobre 2017".

Mondelinge vraag van mevrouw Nadia El Yousfi 19

aan mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ontwikkelingssamenwerking, Verkeersveiligheidsbeleid, Gewestelijke en Gemeentelijke Informatica en Digitalisering, Gelijkheidspolitiek en Dierenwelzijn,

betreffende "de aanhoudende verschillen in behandeling tussen vrouwen en mannen, zoals blijkt uit de marathon van Brussel van 1 oktober 2017".

*Présidence : M. Charles Picqué, président.
Voorzitterschap: de heer Charles Picqué, voorzitter.*

QUESTIONS ORALES

M. le président.- L'ordre du jour appelle les questions orales.

QUESTION ORALE DE M. MARC LOEWENSTEIN

À MME BIANCA DEBAETS, SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉE DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT, DE LA SÉCURITÉ ROUTIÈRE, DE L'INFORMATIQUE RÉGIONALE ET COMMUNALE ET DE LA TRANSITION NUMÉRIQUE, DE L'ÉGALITÉ DES CHANCES ET DU BIEN-ÊTRE ANIMAL,

concernant "l'octroi des extensions '.brussels' et la stratégie de développement".

M. le président.- La parole est à M. Loewenstein.

M. Marc Loewenstein (DéFI).- Dans l'édition du 1er septembre du journal L'Écho, un article traitait du nouveau baromètre internet établi par la société Email-Brokers, cabinet de gestion de bases de données et de marketing interactif. Ce baromètre dénombre 894.000 sites actifs en 2017, contre 756.000 en 2014, et 667.000 en 2012, dont la grande majorité, soit 679.000, ont adopté l'extension .be.

Le baromètre pointe une faiblesse de notre système actuel. Selon lui, notre pays se montre trop passif sur le plan de l'encadrement et de la réglementation de l'univers numérique. Par exemple, les sites belges d'e-commerce, en constante augmentation avec plus de 50.000 adresses URL en 2017, sont en grande partie détenus par des sites étrangers qui se font passer pour belges. Selon ce même baromètre, la majorité d'entre eux sont basés aux Pays-Bas.

MONDELINGE VRAGEN

De voorzitter.- Aan de orde zijn de mondelinge vragen.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MARC LOEWENSTEIN

AAN MEVROUW BIANCA DEBAETS, STAATSSECRETARIS VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST, BELAST MET ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, VERKEERSVEILIGHEIDSBELEID, GEWESTELIJKE EN GEMEENTELIJKE INFORMATICA EN DIGITALISERING, GELIJKEKANSENBELEID EN DIERENWELZIJN,

betreffende "de toekenning van de extensie '.brussels' en de ontwikkelingsstrategie".

De voorzitter.- De heer Loewenstein heeft het woord.

De heer Marc Loewenstein (DéFI) (in het Frans).- Uit de recentste barometer van Email-Brokers blijkt dat er dit jaar 894.000 Belgische websites zijn, tegenover 756.000 in 2014 en 667.000 in 2012. Daarvan dragen er 679.000 de extensie.be.

Voorts blijkt dat België te passief is als het op omkadering en reglementering van het digitale gebeuren aankomt. Zo is het merendeel van de Belgische websites voor e-commerce feitelijk in Nederlandse handen.

Ten slotte wordt er in de barometer op gewezen dat een buitenlandse ondernemer heel gemakkelijk de extensie.be kan gebruiken. Andere landen hebben dat voor hun digitale extensie wettelijk verboden. Ze hebben daar een goede reden voor, want de gemiddelde consument zal meer vertrouwen hebben in een buitenlandse

Enfin, l'étude rappelle que, pour un entrepreneur étranger, il est très facile d'utiliser l'extension .be, alors que la réciproque n'est pas vraie partout en Europe : les pays du nord du continent, en particulier, ont édicté des lois et règles pour empêcher que des étrangers n'usurpent leur identité nationale.

La démarche est tout sauf neutre, puisque le consommateur lambda aura davantage confiance en un site commercial apparaissant comme géographiquement proche. En outre, le savoir-faire "made in Belgium" a une réputation établie, que la mollesse de notre réglementation en matière numérique pourrait permettre de s'approprier indûment.

Partant de ce constat, je voudrais savoir, Mme la Secrétaire d'État, ce qu'il en est pour l'extension .brussels.

Quelles sont les règles d'usage en Région bruxelloise pour l'octroi des extensions .brussels ? Est-il aisément pour une entreprise étrangère d'e-commerce, de se procurer une telle extension ? Combien de sites d'e-commerce ont-ils une extension .brussels ? Combien de sociétés étrangères possèdent-elles une extension .brussels ? Quelle est la stratégie du gouvernement en matière de développement de l'extension .brussels dans sa politique de smart city ?

M. le président.- La parole est à Mme Debaets.

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État.- La problématique que vous soulevez est intéressante et révèle aussi la complexité de la gestion des noms de domaine. En ce qui concerne .brussels, la Région a délégué cette gestion à DNS Belgium, tout en réservant 1.500 noms de domaine à des services publics de la Région.

Pour ceux-ci, le Centre d'informatique pour la Région bruxelloise (CIRB) veille à un usage conforme aux objectifs des services publics concernés. Par contre, DNS Belgium est libre de distribuer les autres noms de domaine selon des conditions commerciales générales.

DNS Belgium vise d'ailleurs à attirer tout demandeur qui souhaiterait se rapprocher de la

onderneming als de website een binnenlandse extensie heeft.

De kans bestaat dat de goede reputatie van in België vervaardigde producten wordt aangetast, omdat de Belgische regelgeving inzake het digitale gebeuren niet streng genoeg is.

Welke regels gelden in het Brussels Gewest voor de toekenning van de extensie .brussels? Kan een buitenlands bedrijf die gemakkelijk gebruiken? Hoeveel e-commercewebsites hebben die extensie? Hoeveel buitenlandse bedrijven mogen de extensie gebruiken? Hoe gebruikt de regering de extensie .brussels bij de ontwikkeling van haar smart-citybeleid?

De voorzitter.- Mevrouw Debaets heeft het woord.

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris (in het Frans).- *Het Brussels Gewest heeft het beheer van de extensie .brussels aan DNS Belgium toevertrouwd en 1.500 domeinnamen voorbehouden voor de openbare diensten van het gewest.*

Het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG) ziet erop toe dat die domeinnamen worden gebruikt overeenkomstig de doelstellingen van de betrokken diensten. De andere domeinnamen mag DNS Belgium vrij toekennen op basis van algemene commerciële voorwaarden.

Met een extensie als .brussels onderstreept een ondernemer, een organisatie, een comité of Brusselaar zijn of haar verbondenheid met de

communauté bruxelloise. Selon DNS Belgium, un nom de domaine .brussels permet "d'entrer en contact avec la communauté bruxelloise. Avec un nom de domaine .brussels, vous insistez en tant que commerçant, organisation, comité ou vrai Bruxellois sur votre appartenance à la communauté bruxelloise, y compris en ligne. Un nom de domaine .brussels crée un lien et renforce la proximité. Il suscite également la confiance". Il est donc évident que, dans ce cadre, toute société ayant la volonté de se positionner à proximité des Bruxellois peut acheter un nom de domaine .brussels.

En ce qui concerne les données statistiques fournies par DNS Belgium, sur la base des données récoltées au 1er janvier de cette année, on comptait moins de dix sites d'e-commerce avec une extension .brussels, sur un total de 7.131 enregistrements, ce dernier chiffre étant plus récent.

Par ailleurs, à ce jour, 755 sociétés enregistrées à l'étranger, sur 6.211 clients considérés comme étant des professionnels, possèdent une extension .brussels.

Enfin, dans le cadre de "be digital" et de l'image de Bruxelles, l'extension .brussels a pour objectif fondamental d'offrir une vitrine aux opérateurs bruxellois, tant publics que privés.

Voilà les chiffres que je pouvais vous communiquer.

M. le président.- La parole est à M. Loewenstein.

M. Marc Loewenstein (DéFI).- La proximité et la confiance sont les motivations principales pour choisir une extension .brussels. Pour garantir ce lien de confiance, comment justement distinguer les bons des mauvais acheteurs de noms de domaine .brussels et éviter l'existence de sites qui abusent de la confiance des utilisateurs ?

C'est pour cela que je vous interrogeais sur la stratégie de la Région bruxelloise pour défendre l'extension .brussels. Sans vouloir être hyper-protectionniste, je me demandais comment préserver une image qualitative de cette extension, à l'instar de .be, pour éviter qu'elle ne soit

Brusselse gemeenschap. Elke aanvrager die bij de Brusselse gemeenschap betrokken wil zijn, kan dus bij DNS Belgium de domeinnaam aankopen.

Uit de cijfers, die DNS Belgium op 1 januari bekendmaakte, blijkt dat van de 7.131 websites met de domeinnaam .brussels, er nog geen 10 voor e-commercewebsites bestemd zijn.

Van de 6.211 professionele klanten bezitten 755 in het buitenland geregistreerde vennootschappen een .brussels-extensie.

Het belangrijkste doel van de domeinnaam .brussels is zichtbaarheid verlenen aan zowel openbare als private Brusselse spelers.

De voorzitter.- De heer Loewenstein heeft het woord.

De heer Marc Loewenstein (DéFI) (in het Frans).- *Nabijheid en vertrouwen zijn de belangrijkste drijfveren om voor een .brussels-extensie te kiezen. Hoe onderscheidt u de betrouwbare van de malafide aanvragers? Hoe zorgt u ervoor dat de extensie een betrouwbaar imago behoudt en niet wordt gebruikt voor andere dan door het gewest beoogde doelen?*

exploitée à d'autres fins que celles souhaitées par la Région.

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État.- Les critères sont identiques à ceux utilisés pour le nom de domaine .be. En cas de litige, il est possible de déposer une plainte contre la société.

M. Marc Loewenstein (DéFI).- D'autres pays européens, notamment nordiques, adoptent des conditions plus strictes pour l'octroi de leurs noms de domaine locaux.

Puisque vous avez répondu que vous calquiez votre attitude sur celle adoptée pour l'extension .be, j'ai relevé dans ma question que cette extension était assez facile à acquérir. Prévoyez-vous de mieux contrôler l'acquisition du nom en amont, plutôt que d'agir en aval par voie de plainte.

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État.- Pas dans l'immédiat, car nous n'avons pas eu vent de dossiers problématiques. Si des cas venaient à se présenter, nous devrions en effet revoir notre stratégie.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE M. JOHAN VAN DEN DRIESSCHE

À MME BIANCA DEBAETS,
SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DE LA COOPÉRATION AU
DÉVELOPPEMENT, DE LA SÉCURITÉ
ROUTIÈRE, DE L'INFORMATIQUE
RÉGIONALE ET COMMUNALE ET DE
LA TRANSITION NUMÉRIQUE, DE
L'ÉGALITÉ DES CHANCES ET DU
BIEN-ÊTRE ANIMAL,

concernant "la technologie de la chaîne de blocs (blockchain) et ses applications pour la réalisation du projet "Bruxelles, ville intelligente""".

M. le président.- La parole est à M. Van den Driessche.

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris (in het Frans).- Voor .brussels gelden dezelfde toekenningscriteria als voor .be. Tegen een malafide bedrijf kan klacht ingediend worden.

De heer Marc Loewenstein (DéFI) (in het Frans).- Sommige Noord-Europese landen hanteren veel striktere voorwaarden voor de toekenning van domeinnamen.

De domeinnaam .be is heel gemakkelijk verkrijgbaar. Bent u van plan om de toekenning van .brussels beter te controleren?

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris (in het Frans).- Niet meteen. Tot nu toe kwamen er immers geen klachten. Mochten die er wel komen, dan zal ik mijn strategie herzien.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER JOHAN VAN DEN DRIESSCHE

AAN MEVROUW BIANCA DEBAETS,
STAATSSECRETARIS VAN HET
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK
GEWEST, BELAST MET ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, VERKEERSVEILIGHEIDSBELEID, GEWESTELIJKE EN GEMEENTELIJKE INFORMATICA EN DIGITALISERING, GELIJKEKANSENBELEID EN DIERENWELZIJN,

betreffende "de toepassingen van blockchain-technologie voor de verwezenlijking van smart city in het Brussels Gewest".

De voorzitter.- De heer Van den Driessche heeft het woord.

M. Johan Van den Driessche (N-VA) (*en néerlandais*).- *En Belgique, la ville d'Anvers est pionnière dans l'expérimentation de la nouvelle technologie "blockchain" (chaîne de blocs), qui permet de traiter et d'enregistrer des transactions sans guichet central. Chaque transaction consiste en un petit bloc identifié et crypté par des algorithmes complexes dans la chaîne numérique personnelle d'un individu. Comme chaque bloc est ajouté à toutes les parties intéressées lors d'une transaction, chacune de ces parties assure une surveillance permanente.*

Normalement, chaque transaction officielle doit être enregistrée par une autorité officielle ou un acteur privé pertinent. La chaîne de blocs peut remplacer ce système par le contrôle spécifique et mutuel de nombreux ordinateurs. Les informations sont ainsi indestructibles et toujours actualisées. La convergence des processus administratifs devient plus simple et plus rapide.

Les experts affirment que la chaîne de blocs a le potentiel de reprendre purement et simplement les tâches essentielles des pouvoirs publics, et de les exécuter plus rapidement et efficacement.

99% des processus administratifs, tels que le traitement des permis, des actes et des registres peuvent être glissés dans une simple chaîne de blocs, ce qui permet aux fonctionnaires de se concentrer sur les besoins réels de la société.

La ville d'Anvers a déjà organisé deux congrès sur la technologie "blockchain". Ces congrès ont accouché d'une série d'applications, dont une permet d'enregistrer toute la vie d'un citoyen, de sa naissance à son décès. Les événements enregistrés déclenchent automatiquement une foule de processus administratifs.

Une autre application permet aux citoyens de signaler une seule fois leur déménagement, après quoi toutes les parties intéressées en sont automatiquement informées.

Le gouvernement est-il au courant de la plus-value de cette technologie en matière de simplification administrative ? Le cas échéant, avez-vous déjà exploré les processus qui pourraient bénéficier de la technologie "blockchain" au sein de l'administration publique régionale ?

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- De stad Antwerpen is pionier in België bij het experimenteren met de nieuwe technologie, blockchain. Die maakt het mogelijk transacties op een onweerlegbare manier af te handelen en te registreren zonder een centraal aanspreekpunt. Elke transactie is een door complexe algoritmes geïdentificeerd en versleuteld blokje in iemands persoonlijke digitale ketting. Omdat elk blokje bij alle betrokkenen bij een transactie wordt toegevoegd, houdt elke belanghebbende permanent toezicht. Dit is eigenlijk niet meer dan een specifieke registratiemethode, een manier om data en computers te koppelen.

Normaal gezien moet elke officiële transactie worden geregistreerd door een officiële autoriteit of door een relevante private speler. Bij het raadplegen van het saldo van rekeningen is dat bijvoorbeeld de computer van de bank. Voor het uitreiken van vergunningen is dat een overheidsagentschap.

Blockchain kan dat vervangen door veel computers elkaar op een specifieke wijze te laten controleren. De informatie wordt zo onbreekbaar en is steeds up-to-date. De samenvloeiing van administratieve processen wordt eenvoudiger en sneller.

Experts beweren dat blockchain het potentieel bezit om kerntaken van de overheid simpelweg over te nemen. We rekenen vandaag op de overheid voor het registreren, authenticeren en autoriseren van gegevens en voor de uitvoering van transacties. Blockchain kan die taken echter sneller, efficiënter en dus beter uitvoeren.

99% van de administratieve processen, zoals het verwerken van vergunningen, aktes en registers, kan je in een eenvoudige blockchain steken, waardoor je ambtenaren kan vrijmaken die zich kunnen focussen op de echte noden van de maatschappij in plaats van op de bureaucratie.

Antwerpen staat ondertussen verder dan een louter conceptuele visie. De stad organiseerde al twee congressen over blockchain, waar de theorie in de praktijk werd omgezet. Die congressen leverden een aantal applicaties op die toonden wat de technologie voor een grootstad kan betekenen. Een van de applicaties kan de hele levensloop van een burger registreren, van geboorte tot overlijden.

Avez-vous déjà commencé à développer une vision du rôle potentiel de la technologie "blockchain" dans le cadre des nombreux processus d'enregistrement et d'information des pouvoirs publics ? Voyez-vous un rôle pour les services publics régionaux dans l'élaboration d'une vision globale ?

Le Centre d'informatique pour la Région bruxelloise (CIRB) ou le smart city manager étudient-ils les possibilités d'application de la technologie "blockchain" ? Quelles initiatives ont-ils déjà prises ?

En Commission des finances et des affaires générales du 20 février 2017, vous répondiez à mon interpellation que deux communes ont accepté de fournir leurs informations au format open data. D'autres communes ont-elles suivi leur exemple ?

Vous déclariez également que le développement d'applications de capteurs et de petites antennes sera attribué à un smart city project office par marché public. Qu'en est-il ?

Gebeurtenissen die geregistreerd worden, zetten dan automatisch een hoop administratieve processen in gang. Als bijvoorbeeld een arts de geboorte van een kind meldt, kan dat automatisch doorgestuurd worden naar de lokale administratie, Kind en Gezin, de bank, de verzekering en het ziekenfonds.

Een andere applicatie werd ontwikkeld met aandacht voor de verhuizing van burgers. Via een blockchainapplicatie zouden burgers hun verhuizing eenmalig moeten aangeven, waarna alle belanghebbende partijen automatisch op de hoogte worden gebracht. Een bewonersvergunning aanvragen, wachten op de wijkagent, de energie- en waterleverancier of bpost op de hoogte brengen, dat zal allemaal automatisch gebeuren via de blockchaintechnologie.

Is de regering op de hoogte van de meerwaarde van die technologie op het vlak van administratieve vereenvoudiging? Als dat zo is, hebt u dan reeds een verkenning uitgevoerd om te bekijken of en voor welke processen de blockchaintechnologie een rol zou kunnen spelen binnen de gewestelijke overheidsadministratie?

Bent u al begonnen met het ontwikkelen van een visie op de mogelijke rol van de blockchaintechnologie in de vele registratie- en informatieprocessen binnen de overheid? De gewestelijke overheidsdiensten zijn daarbij weliswaar slechts één deelnemer in de processen, naast de federale diensten, notariaten, lokale besturen en dergelijke meer, maar ziet u ook een rol voor de gewestelijke overheidsdiensten om mee vorm te geven aan een overkoepelende visie?

Houdt het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG) of de smart city manager zich bezig met de toepassingsmogelijkheden van de blockchaintechnologie? Welke initiatieven hebben ze al genomen?

In de commissie voor de Financiën en de Algemene Zaken van 20 februari 2017 zei u naar aanleiding van mijn interpellatie dat twee gemeenten zich akkoord verklaarden om hun informatie in opendataformaat aan te leveren. Hebben andere gemeenten dat voorbeeld gevuld?

U zei ook dat de ontwikkeling van de

toepassingen van sensoren en kleine antennes zal toegewezen worden aan een smart city projectoffice. Die externe partner zal de regering bijstaan in alles wat met het internet van dingen te maken heeft. Er zou een openbare aanbesteding komen. Hoever staat u met dat initiatief?

M. le président.- La parole est à Mme Debaets.

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État (en néerlandais).- *La technologie "blockchain" permet la numérisation des processus administratifs et réglementaires. Son application la plus connue et répandue est le "bitcoin".*

Une transaction "blockchain" se caractérise par une tierce partie indépendante, qui offre des garanties à la transaction par le biais d'une chaîne de blocs, et ce de manière distribuée. Une autre caractéristique est sa structure séquentielle : les transactions sont ajoutées de façon chronologique et linéaire, sans que les précédentes transactions ne disparaissent.

L'utilisation de la technologie "blockchain" dans les processus administratifs est de toute évidence très disruptive et entraîne une remise en question du fonctionnement des administrations et de leurs missions.

Les problèmes potentiels sont actuellement examinés sur la base d'une preuve de concept. Le Service public fédéral Stratégie et Appui (SPF BOSA) a mis sur pied un groupe de travail "blockchain", composé d'administrations communales, régionales et fédérales. Bruxelles et Anvers y sont également représentés.

Dans le cadre de la smart city, la Région participe à un groupe de travail technique, qui met à disposition un serveur pour participer à des tests pratiques et acquérir de l'expérience dans la technologie "blockchain".

Avant l'été, le gouvernement a décidé de soutenir le lancement de l'initiative communautaire de start-up technologiques, DigitYser, qui entend se concentrer sur la technologie "blockchain".

Par ailleurs, trois communes bruxelloises collaborent au projet pilote en matière de données

De voorzitter.- Mevrouw Debaets heeft het woord.

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris.- De blockchaintechnologie maakt een digitalisering mogelijk van administratieve en regelgevende processen. De bekendste, meest verspreide toepassing ervan is de bitcoin.

Kenmerkend aan een blockchaintransactie is dat er sprake is van een onafhankelijke derde partij die garanties biedt voor de transactie. In tegenstelling tot bijvoorbeeld het Rijksregister voor het registreren van inwoners worden het registratieproces en de trust echter verzekerd via blockchain en dat op een gedistribueerde manier.

Een ander kenmerk is de sequentiële opbouw. Transacties worden op een lineaire, chronologische manier toegevoegd, zonder dat de vorige transacties verdwijnen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij contacten met meerdere overheden.

Het gebruik van blockchaintechnologie binnen administratieve processen werkt uiteraard ontregelend en leidt tot het in vraag stellen van de werking van de administraties en hun opdrachten.

Potentiële problemen worden nu onderzocht op basis van een 'proof of concept'. De Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning (FOD BOSA), waaronder onder andere ook de federale ICT-dienst Fedict valt, richtte een werkgroep Blockchain op. In die werkgroep zijn zowel gemeentelijke als gewestelijke overheden als federale besturen vertegenwoordigd. Het is ongetwijfeld die werkgroep waarnaar u verwijst. Naast de stad Antwerpen met Digipolis is ook Brussel in die werkgroep vertegenwoordigd.

De werkgroep werkt in een labmodus 'proof of concepts' rond volgende onderwerpen: de levenscyclus van een persoon, bijvoorbeeld de geboorte of het overlijden; verhuizingen, waarbij er een link is met de gemeenten; beslissingen;

ouvertes, à savoir Evere, Auderghem et Saint-Gilles. La Ville de Bruxelles s'inscrit quant à elle dans un circuit parallèle, visant à intégrer les informations pertinentes de la ville dans le portail open data régional.

Les trois communes pilotes ont réalisé un inventaire de toutes les données traitées dans leur commune. Sur la base de leur inventaire, elles ont ensuite sélectionné une quinzaine de jeux de données, dans le but de les proposer comme données ouvertes d'ici la fin de l'année.

En ce qui concerne le smart city office, le cahier des charges a été publié. L'analyse des offres est en cours et le marché sera attribué cette année.

diploma's, wat een gemeenschapsmaterie is.

In het kader van de smart city neemt het gewest deel aan een technische werkgroep en wordt er een server ter beschikking gesteld om in de praktijk mee te werken aan het testen van en ervaring opdoen met blockchaintechnologie.

Net voor de zomermaanden besliste de regering om de opstart van het gemeenschappelijk initiatief van technologische start-ups, DigitYser, te ondersteunen. DigitYser is van plan om zich op blockchain te richten. Het gewest zelf ondersteunt deze technologie, niet alleen rechtstreeks door deel uit te maken van de werkgroep, maar ook onrechtstreeks door partners die zich daarmee bezig houden, volop kansen te geven.

Belangrijk is dat er drie Brusselse gemeenten deelnemen aan het proefproject inzake open data, namelijk Evere, Oudergem en Sint-Gillis. De stad Brussel bevindt zich in feite in een parallel circuit, waarbij het de bedoeling is om pertinente informatie van open data van de stad op te nemen in het gewestelijke opendataportal. We kunnen dan ook stellen dat er eigenlijk nog een vierde gemeente is die hiervan werk maakt.

Het komt erop neer dat die gemeenten de data die in hun gemeente verwerkt worden, inventariseren. In Evere bijvoorbeeld werden er ongeveer 240 datasets geïnventariseerd, in Sint-Gillis bijna het dubbele daarvan. Samen hebben de drie deelnemende gemeenten op basis van hun inventaris ongeveer vijftien datasets geselecteerd om die rond het einde van het jaar in open data aan te bieden. Niet alleen het gewest werkt dus met open data, maar ook deze gemeenten. De inventaris geeft ook al een goed beeld van het soort werk dat de andere gemeenten te wachten staat.

Het bestek voor het smart city office werd gepubliceerd om een aantal proeftuinen rond onder meer het internet of things mogelijk te maken. We zijn nu bezig met de analyse daarvan. De gunning is nog voor dit jaar.

M. le président.- La parole est à M. Van den Driessche.

M. Johan Van den Driessche (N-VA) (*en*

De voorzitter.- De heer Van den Driessche heeft het woord.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- Ik

néerlandais).- Je constate un léger mouvement, mais notre Région conserve un handicap en matière de smart city et de nouvelles technologies. La structure de la Région est un carcan et sa mauvaise organisation va nous faire rater le train des smart cities.

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État (en néerlandais).- *Il faut noter qu'une start-up sur quatre s'installe à Bruxelles. La créativité économique qui en découle y trouve aussi son compte. Cela met à mal une partie de votre argumentation.*

M. Johan Van den Driessche (N-VA) (en néerlandais).- *Je m'en réjouis, mais ce n'est pas ici que ces start-up trouveront leurs clients, car la Région sera insuffisamment équipée pour utiliser leur technologie.*

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE M. BRUNO DE LILLE

À MME BIANCA DEBAETS,
SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE,
CHARGÉE DE LA COOPÉRATION AU
DÉVELOPPEMENT, DE LA SÉCURITÉ
ROUTIÈRE, DE L'INFORMATIQUE
RÉGIONALE ET COMMUNALE ET DE
LA TRANSITION NUMÉRIQUE, DE
L'ÉGALITÉ DES CHANCES ET DU
BIEN-ÊTRE ANIMAL,

concernant "la mise en œuvre de l'ordonnance portant intégration de la dimension de genre".

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- *Le précédent gouvernement a introduit le concept d'approche intégrée de la dimension de genre (gender mainstreaming) dans la politique bruxelloise. L'objectif est de favoriser l'égalité des femmes et des hommes en intégrant de manière*

merk een klein beetje beweging, maar het blijft pover. Ik heb de indruk dat ons gewest een beetje gehandicapt aan de start staat, wanneer het om smart city en nieuwe technologieën, zoals blockchain, gaat. De structuur van het gewest is een echt keurslijf. We zullen de trein van de smart cities missen door de slechte organisatie van het gewest.

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris.- Het is dan toch opvallend dat een op vier start-ups zich in Brussel vestigt. Dat betekent toch dat de IT-wereld de weg naar Brussel vindt. De economische creativiteit die daarmee gepaard gaat, vindt ook hier zijn uitvalsbasis. Dat weerlegt voor een stuk uw stelling.

De heer Johan Van den Driessche (N-VA).- Ik vind het uitstekend dat die start-ups hier zijn. Hun klanten zullen hen hier echter niet vinden omdat het gewest onvoldoende uitgerust zal zijn om de technologie die zij ontwikkelen, hier te kunnen gebruiken.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BRUNO DE LILLE

AAN MEVROUW BIANCA DEBAETS,
STAATSSECRETARIS VAN HET
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK
GEWEST, BELAST MET ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, VERKEERSVEILIGHEIDSBELEID, GEWESTELIJKE EN GEMEENTELIJKE INFORMATICA EN DIGITALISERING, GELIJKEKANSENBELEID EN DIERENWELZIJN,

betreffende "de implementatie van de ordonnantie gendermainstreaming".

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- De vorige regering introduceerde het concept 'gendermainstreaming' in het Brusselse beleid. Dat heeft als doel de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen door de dimensie 'gender' actief te integreren in alle vormen van beleid. Het

active la dimension de genre dans tous les champs politiques.

L'ordonnance du 29 mars 2012 portant intégration de la dimension de genre dans les lignes politiques de la Région de Bruxelles-Capitale impose aussi une série d'obligations concrètes au gouvernement. Chaque initiative législative doit ainsi être soumise à un test de genre, doit faire l'objet des statistiques de genre et d'un rapport intermédiaire et d'un rapport définitif sur la politique menée et les objectifs atteints. Enfin, la dimension de genre doit se traduire dans la budgétisation liée au genre (gender budgeting).

Les choses ont bien avancé depuis mon interpellation qui date de quelques années : premiers tests de genre, mise en place d'un groupe de coordination régionale, adoption d'un arrêté d'exécution fixant la méthode du gender budgeting et actions de communication.

Il reste toutefois du chemin à parcourir. Ainsi, l'intégration réelle de la dimension de genre dans toutes les branches de la politique reste encore trop une formalité bureaucratique, plutôt qu'un véritable levier. Une récente publication du Fonds monétaire international (FMI) indique pourtant que des instruments tels que la budgétisation liée au genre, mais aussi une fiscalité intégrant la notion de genre, peuvent favoriser l'égalité entre les hommes et les femmes.

La mise en œuvre concrète de l'approche intégrée de la dimension de genre passe par les consultants experts en genre, qui encadrent les fonctionnaires chargés d'effectuer les tests de genre. Combien de consultants en genre sont-ils actuellement actifs ? Chaque branche de l'administration compte-t-elle un consultant ? De quel soutien supplémentaire ont-ils bénéficié conformément à votre lettre d'orientation ?

Où en est le rapport intermédiaire ? Qui se charge de coordonner sa rédaction et quand sera-t-il disponible ?

Où en est la mise en œuvre de la budgétisation liée au genre ?

Au sein de quels services des projets pilotes ont-ils été lancés ou menés à bien ? Ont-ils fait l'objet d'une évaluation ?

komt erop neer dat de regering bij elke beslissing vooraf nagaat wat de impact is, of zou kunnen zijn, op de situatie van mannen en vrouwen in het Brussels Gewest en dat ze een gebrek aan evenwicht zo nodig corrigeert.

De ordonnantie inzake de integratie van de genderdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 29 maart 2012 legt de regering ook een aantal concrete verplichtingen op. Zo moet er een gendertest uitgevoerd worden bij alle wetgevende initiatieven, er moeten genderstatistieken opgesteld worden, er moet een tussentijds en een definitief verslag komen over het gevoerde beleid en de behaalde doelstellingen, en tot slot moet de genderdimensie geïmplementeerd worden in de begroting (genderbudgetting).

Sinds mijn vorige interpellatie van een paar jaar geleden is er wel wat vooruitgang. We hebben de eerste gendertests gezien, er werd een gewestelijke coördinatiegroep op poten gezet om de implementatie van de ordonnantie te volgen, er werd een uitvoeringsbesluit goedgekeurd dat de methodes vastlegt voor genderbudgetting, en er kwamen een aantal communicatieacties.

Toch is er nog veel werk aan de winkel. Zo is de echte implementatie van gendermainstreaming in alle takken van het beleid nog veel te veel een bureaucratische formaliteit en te weinig een echte hefboom. Gendermainstreaming is echter een belangrijk project dat al op verschillende plaatsen heeft aangetoond dat het wel degelijk een verschil kan maken. Een recente paper van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) toonde aan dat instrumenten zoals genderbudgetting, maar ook gendergevoelige fiscaliteit, een rol kunnen spelen in het verbeteren van de gendergelijkheid.

De concrete implementatie van gendermainstreaming gebeurt door genderconsultants. Zij begeleiden de uitvoerende ambtenaren onder andere bij het uitvoeren van gendertests. Hoeveel van die genderconsultants zijn er momenteel? Heeft elke tak van de administratie een consultant? Welke bijkomende ondersteuning hebben zij gekregen, zoals u had aangekondigd in uw beleidsbrief?

Wat is de stand van zaken in verband met het tussentijds verslag? Wie coördineert de uitvoering

À quelle fréquence le groupe de coordination régionale se réunit-il ? Les comptes rendus de ces réunions sont-ils disponibles ? Des progrès ont-ils été engrangés dans la collecte des statistiques ?

Le test de genre a-t-il été évalué ? Pour l'instant, il est réalisé entre la première et la deuxième lecture d'un avant-projet, soit à un stade trop tardif. La dimension de genre devrait être incluse dès la rédaction d'une proposition et pas ajoutée après coup. Comptez-vous modifier les procédures à ce niveau-là ?

daarvan en wanneer kunnen we dat verwachten?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de introductie van de genderbudgetting? Vanaf februari zouden er proefprojecten van start zijn gegaan als voorbereiding op de begroting 2018. Die begroting wordt binnenkort in het parlement besproken, dus ik hoop dat dat echt een gendergebudgetteerde begroting is. Hoe zit het daarmee?

Binnen welke diensten zijn er proefprojecten uitgevoerd, of lopen er nog? Hoe is dat verlopen en zijn er evaluaties gemaakt?

Hoe vaak komt de gewestelijke coördinatiegroep samen? Zijn er verslagen van de vergaderingen en kunnen wij die krijgen? Welke vooruitgang is er geboekt in het verzamelen van statistieken?

Hebt u de gendertest al geëvalueerd? Momenteel wordt die uitgevoerd tussen de eerste en de tweede lezing van een voorontwerp, maar dat is eigenlijk te laat. De genderdimensie zou meteen moeten worden meegenomen bij de opmaak van een voorstel en er niet achteraf aan worden toegevoegd. Momenteel kunnen er slechts bijsturingen gebeuren na de test en dan is dat soms zeer moeilijk te realiseren, aangezien er dan al lang onderhandeld is over de teksten. Het zou handiger zijn om gendertest al te doen voor de tekst de eerste keer bij de regering komt. Heeft de staatssecretaris dus plannen om die gendertest aan te passen en in welke richting zou dat dan zijn?

M. le président.- La parole est à Mme Debaets.

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État (en néerlandais).- *Le travail des consultants experts en genre, que nous avons engagés avec l'aide de l'asbl Engender, se concentre sur la mise en œuvre du plan régional et non sur les tests de genre.*

Il se traduit cependant aussi dans la pratique. Par exemple, les campagnes de recrutement des pompiers et des ambulanciers s'appuient sur le plan diversité de la Société de transport intercommunal bruxellois (STIB).

Le rapport intermédiaire est actuellement soumis pour avis au Conseil bruxellois de l'égalité entre

De voorzitter.- Mevrouw Debaets heeft het woord.

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris.- De werking van de genderconsultants is gericht op de implementatie van het gewestelijk plan en niet op die van de gendertesten. Wij hebben samen met de vzw Engender de genderconsultants aangesteld. Zij bieden begeleiding bij de implementatie van 32 doelstellingen uit het gewestelijk plan en de integratie van de genderdimensie in de geselecteerde doelstellingen.

Dat gebeurt wel degelijk in de praktijk. De wervingscampagnes bijvoorbeeld voor brandweerlui en ambulanciers gebeuren op basis van het diversiteitsplan dat de MIVB heeft

les femmes et les hommes et sera ensuite présenté au gouvernement et au parlement.

La budgétisation liée au genre peut être subdivisée en deux activités principales : la catégorisation des allocations selon la dimension de genre et l'analyse de genre des allocations comportant une dimension de genre.

En 2016, equal.brussels et les départements du budget, du contrôle budgétaire et du contrôle de gestion ont démarré un projet pilote sur la catégorisation des allocations au sein du Service public régional de Bruxelles (SPRB). La catégorisation a concerné les allocations associées à mes compétences. Les correspondants de genre et les correspondants budgétaires de chaque direction ont pris part au projet. À terme, tous les organismes d'intérêt public (OIP) devraient être associés au projet.

Dès l'an prochain, nous débuterons l'analyse d'une partie des allocations. Progressivement, toutes les allocations feront l'objet d'une analyse qualitative. Le rapport intermédiaire qui sera soumis prochainement au gouvernement et au parlement contiendra plus d'informations à ce sujet.

Le groupe de coordination régionale se réunit quatre fois par an. Un procès-verbal est élaboré lors de chaque réunion, en vue de faciliter le fonctionnement interne.

Une collaboration fructueuse existe entre equal.brussels et easy.brussels concernant le projet "open data", ce qui facilitera l'accès aux données relatives au genre.

Equal.brussels encourage les administrations à publier des statistiques ventilées par genre, ce qui permet à toutes les personnes concernées ou intéressées de demander des informations relatives à la situation des femmes et des hommes.

Des statistiques sont déjà disponibles dans les secteurs de l'enseignement, de la santé et du marché du travail et le seront, à terme, dans tous les domaines politiques.

Le test de genre a bel et bien été évalué et revu. Le gouvernement bruxellois doit encore se prononcer sur l'élargissement de l'analyse de genre à

uitgewerkt ter bevordering van het evenwicht tussen mannen en vrouwen.

Het traject omvat vier sessies van telkens een halve dag. Stapsgewijs en in kleine groepjes wordt er geïllustreerd hoe men een doelstelling kan gendermainstreamen. De betrokkenen passen dit vervolgens toe op hun eigen opdrachten en doelstellingen.

Het tussentijds verslag ligt voor advies bij de Brusselse Raad voor gelijkheid tussen vrouwen en mannen. Het werk van kabinet en administratie is achter de rug. Zodra de raad zich heeft uitgesproken, zal het verslag worden voorgelegd aan de regering en vervolgens aan het parlement.

De genderbudgetting kunnen we onderverdelen in twee kernactiviteiten: de categorisering van allocaties op basis van gender en de genderanalyse van allocaties die een genderdimensie bevatten.

In 2016 zijn equal.brussels en de Dienst Begroting, Begrotingscontrole en Beheerscontrole gestart met een proefproject rond het categoriseren van de allocaties binnen de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB). De categorisering werd uitgevoerd voor de allocaties die aan mijn bevoegdheden verbonden zijn. De gendercorrespondenten en begrotingscorrespondenten van elk bestuur waren bij dat project betrokken. Vanaf november 2017 worden ook de instellingen van openbaar nut (ION) uitgenodigd om aan een vergelijkbaar proefproject deel te nemen. Uiteraard is het de bedoeling om op termijn alle ION's bij het project te betrekken.

Vanaf volgend jaar starten we met de analyse van een deel van de allocaties. Stapsgewijs zullen alle allocaties op een kwaliteitsvolle manier worden geanalyseerd. Ook daarover vindt u binnenkort meer informatie terug in het tussentijdse rapport. Daarin zal diepgaandere informatie worden opgenomen over de stand van zaken in de respectieve departementen.

De gewestelijke coördinatiegroep vergadert vier keer per jaar. Van die vergaderingen wordt een verslag opgemaakt om de interne werking te vergemakkelijken.

Ik benadruk dat er in verband met open data een

d'autres domaines. Le nouveau test sera soumis prochainement au Conseil des ministres. Cette information devrait réjouir M. De Lille.

vruchtbare samenwerking bestaat tussen equal.brussels en easy.brussels. Dat is belangrijk om nadrukken te leggen op voldoende gegevens in verband met gender te kunnen beschikken.

Equal.brussels moedigt de overhedsdiensten aan om naar geslacht opgesplitste statistieken te publiceren. Zo kunnen ze bij elke toegevoegde dataset aanduiden of die personen betreft opgesplitst naar geslacht en genderstatistieken. Op die manier kunnen alle betrokkenen of geïnteresseerden informatie opvragen in verband met gendersituaties.

Momenteel zijn er al statistieken beschikbaar voor onderwijs, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Voor het onderwijs bijvoorbeeld zijn leerlingen uit het kleuteronderwijs, het lager onderwijs, het middelbaar onderwijs en het universitair onderwijs opgesplitst naar geslacht. Het is de bedoeling dat dat ook voor alle andere beleidsdomeinen gebeurt.

De gendertest werd geëvalueerd en werd op basis daarvan aangepast. Ik loop nu enigszins vooruit op de feiten, maar het is mijn wens dat de screening op basis van gender verruimd wordt naar andere domeinen. De Brusselse regering moet zich daarover nog wel uitspreken. In het verleden heeft de heer De Lille daarvoor al gepleit. Ik denk dat het nieuws hem zal verheugen. Het is zonder meer mijn bedoeling om tot een enkele test te komen voor alle doelgroepen, zoals mensen met een handicap en LGBTIQ. De nieuwe test zal binnenkort worden voorgelegd aan de ministerraad. Beschouw het dus nog niet als verworven, maar dit is alleszins wel mijn intentie.

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- *Combien de consultants experts en genre sont-ils actifs ?*

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État (en néerlandais).- *Deux personnes ont été déléguées par l'asbl de consultance Engender, qui possède une expertise importante dans ce domaine.*

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- *Le fait que cette mission soit confiée à un tiers ne me pose pas de problème. Le nombre de consultants*

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Hoeveel genderconsultants zijn er werkzaam?

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris.- Er zijn twee mensen die werden uitbesteed door de vzw Engender. Die vzw biedt consultancy aan en heeft, zoals de naam laat uitschijnen, veel expertise in dat domein.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Ik heb er geen probleem mee dat dat wordt uitbesteed. Twee is vrij weinig als je de hoeveelheid werk bekijkt die

me semble, en revanche, insuffisant face à l'ampleur de la tâche.

Votre implication et votre volonté d'avancer dans ce domaine sont indéniables. Il est temps que vos collègues prennent également leurs responsabilités en la matière !

Je suis curieux de découvrir le contenu du rapport intermédiaire.

Les statistiques sont relativement maigres. Comment les étoffer ? Qu'en est-il du côté du Service public fédéral (SPF) Intérieur ?

Avant d'élargir le test de genre, il faudrait veiller à ce qu'il soit mieux utilisé par certains de vos collègues, comme le ministre de l'Emploi, dont l'administration ose prétendre que la politique de l'emploi n'est pas concernée par des données relatives au genre.

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État (en néerlandais).- *C'est exact. Mais equal.brussels s'est engagée, à mon initiative, à suivre cela de plus près. Par ailleurs, j'ai l'intention d'instaurer un système de contrôle.*

La budgétisation liée au genre sera mise en œuvre par phases.

Le SPF Intérieur manque de personnel, ce qui l'empêche de récolter des statistiques dans tous les domaines.

nog moet gebeuren.

U bent zelf wel betrokken en wilt vooruitgang boeken. Dat blijkt ook uit het feit dat uw bevoegdheden gecategoriseerd zijn. Ik had echter verwacht dat ook een aantal van uw collega's echt mee in dit project zouden gestapt zijn. Dat is nog niet zo en dat is jammer. Ik hoopte dat we in 2018 al een echt genderbudget zouden krijgen. Ik had zelfs begrepen dat dat verplicht was vanaf 2015. We hebben dus een achterstand. Het wordt dan ook hoog tijd dat uw collega's ook hun verantwoordelijkheid nemen!

Ik kijk in ieder geval met spanning uit naar het voortgangsrapport.

U gaf enkele voorbeelden over de statistieken. Het is positief dat ze ook via open data beschikbaar worden gesteld, maar het waren er nogal weinig. Was Binnenlandse Zaken er zelf ook niet mee bezig? Wat is de vooruitgang die we hebben gemaakt? Worden er nog steeds statistieken gemaakt die niet in orde zijn? Wat is er nodig om dat te verhelpen?

Ik ben vragende partij om de gendertest uit te breiden, maar ik wil vooral graag dat ze beter wordt toegepast. Enkele collega's van u hebben de neiging om die pro forma in te vullen. Daarover had ik al discussies met de minister van Werk. Zijn administratie durfde beweren dat haar werk geen enkele invloed had op de verdeling tussen mannen en vrouwen. Als er één zaak is die wel invloed kan hebben daarop, dan is dat wel het werkgelegenheidsbeleid. Ik heb de indruk dat de test moet worden aangepakt, zodat die efficiënter gebeurt.

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris.- Dat laatste is zeker waar, maar equal.brussels heeft op mijn aansturen het engagement aangegaan om dat nauwer te volgen. Ik heb ook de ambitie om een controlesysteem in te voeren om te kunnen nagaan wie de zaken stipt opvolgt en wie iets minder.

De genderbegroting is een gefaseerd project.

Ik had samen met u gehoopt dat we met de volgens gender opgesplitste statistieken verder zouden staan, maar de FOD Binnenlandse Zaken kampt met een tekort aan personeel. Daardoor kan

Les deux experts de l'asbl Engender sont assistés par le groupe de coordination régionale ainsi que par le coordinateur de genre de chaque administration.

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- *Je me réjouis des avancées réalisées, bien qu'elles restent un peu timides.*

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE MME NADIA EL YOUSFI

À MME BIANCA DEBAETS, SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉE DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT, DE LA SÉCURITÉ ROUTIÈRE, DE L'INFORMATIQUE RÉGIONALE ET COMMUNALE ET DE LA TRANSITION NUMÉRIQUE, DE L'ÉGALITÉ DES CHANCES ET DU BIEN-ÊTRE ANIMAL,

concernant "les différences persistantes de traitement entre les femmes et les hommes, en référence au marathon de Bruxelles du 1er octobre 2017".

M. le président.- La parole est à Mme El Yousfi.

Mme Nadia El Yousfi (PS).- Depuis le dépôt de ma question, il semble que de nouveaux éléments soient apparus.

Pour rappel, le dimanche 1er octobre a eu lieu le traditionnel marathon de Bruxelles. Comme chaque année depuis neuf ans, un nombre considérable de personnes - des hommes, mais aussi beaucoup de femmes - y ont participé. Comme chaque année, les vainqueurs dans les catégories hommes et femmes ont été récompensés pour leur endurance sur une distance de 42 kilomètres, ce qui n'est pas rien.

de dienst dit niet meer voor alle domeinen realiseren.

De twee deskundigen van vzw Engender staan er niet helemaal alleen voor. Ze worden bijgestaan door de gewestelijke coördinatiegroep. U weet dat elke administratie een gendercoördinator heeft aangeduid. De gendercoördinators werken samen met de twee externe consultants onder de deskundige begeleiding van equal.brussels.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Ik ben blij dat er stappen worden gezet, maar het zouden iets grotere stappen mogen zijn.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW NADIA EL YOUSFI

AAN MEVROUW BIANCA DEBAETS, STAATSSECRETARIS VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST, BELAST MET ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, VERKEERSVEILIGHEIDSBELEID, GEWESTELIJKE EN GEMEENTELIJKE INFORMATICA EN DIGITALISERING, GELIJKEKANSENBELEID EN DIERENWELZIJN,

betreffende "de aanhoudende verschillen in behandeling tussen vrouwen en mannen, zoals blijkt uit de marathon van Brussel van 1 oktober 2017".

De voorzitter.- Mevrouw El Yousfi heeft het woord.

Mevrouw Nadia El Yousfi (PS) (in het Frans).- *Sinds de indiening van mijn vraag is er al een en ander gebeurd.*

Op 1 oktober vond de marathon van Brussel plaats. De winnaar ontving een cheque van 1.000 euro, terwijl de winnares een cheque van 300 euro kreeg. Uiteraard kwam daar reactie op, niet alleen van burgers, maar ook van politici. Ook u liet uw afkeuring over die verschillende behandeling blijken.

U maakte van de strijd tegen een ongelijke

Le vainqueur chez les hommes a reçu un chèque d'une valeur de 1.000 euros, et la gagnante chez les femmes, un chèque d'une valeur de 300 euros. Pour une même distance parcourue, l'homme reçoit donc un chèque d'une valeur trois fois supérieure à celui de la femme.

Cela n'a pas manqué d'interpeller les internautes, la société civile, les réseaux sociaux, mais aussi les acteurs politiques, dont vous-même, Mme la secrétaire d'État. Vous avez d'ailleurs manifesté votre désapprobation à cet égard au travers des médias, ce dont je vous félicite.

Cet incident fournit un amer constat de plus de la place donnée à la femme et à l'homme dans bien des situations.

Mme la secrétaire d'État, vous avez fait de la lutte contre les inégalités salariales dans le domaine sportif une de vos priorités. Nous savons entre-temps que vous avez organisé des rencontres et initié des réflexions.

De manière plus générale, quelles mesures supplémentaires comptez-vous prendre au regard de ce type d'incident - pas si exceptionnel - afin de promouvoir l'égalité de traitement dans le domaine sportif ?

Dans sa politique générale de promotion de l'égalité des chances, le Gouvernement de la Région de Bruxelles-capitale fait de la lutte pour l'égalité entre les femmes et les hommes un enjeu majeur pour l'économie de notre Région. C'est aussi un combat important contre toute forme d'exclusion sociale.

Quelles mesures prenez-vous afin d'atteindre les objectifs fixés en matière de promotion de l'égalité de traitement entre les femmes et les hommes dans tous les domaines de la politique gouvernementale ?

M. le président.- La parole est à Mme Debaets.

Mme Bianca Debaets, secrétaire d'État.- Suite à la remise de prix que vous évoquez, je me suis indignée, comme vous et beaucoup d'autres femmes, et d'hommes aussi d'ailleurs. Ils ont été nombreux à réagir, et c'est une bonne chose, car

verloning in de sportwereld een van uw prioriteiten en u pleegde daartoe reeds overleg.

Welke bijkomende maatregelen wilt u nemen om een gelijke behandeling van vrouwen en mannen in de sportwereld te stimuleren?

Voor de Brusselse regering is gelijkheid van kansen van groot belang voor de economie. Dit past bovendien in de strijd tegen elke vorm van sociale uitsluiting.

Welke maatregelen neemt u om de doelstellingen inzake de bevordering van een gelijke behandeling van vrouwen en mannen op elk beleidsdomein te halen?

De voorzitter.- Mevrouw Debaets heeft het woord.

Mevrouw Bianca Debaets, staatssecretaris (in het Frans).- *Ik was verontwaardigd na die prijsuitreiking, net als heel wat anderen, waaronder ook veel mannen.*

nous avons besoin d'hommes aussi dans notre combat féministe. Christelle Lemaire a en effet dû se contenter d'un prix trois fois inférieur à celui du lauréat masculin, alors que tous deux ont couru la même distance. Le marathon, c'est 42 kilomètres pour un homme comme pour une femme !

Cette situation se retrouve dans beaucoup d'autres sports. C'est d'ailleurs le secteur où la différence de revenus entre hommes et femmes est la plus importante. Le football est, à cet égard, très révélateur. J'ai lu récemment une interview d'Imke Courtois, dans laquelle elle déclare qu'avec les revenus que lui rapporte sa pratique sportive, elle pourrait à peine se payer un logement social.

Autrement dit, les joueurs de football gagnent autant en un match que leurs homologues féminines en un mois ou une année. Les joueuses de football professionnelles gagnent tout au plus 800 euros par mois ! Inutile de vous citer les montants des transferts dans le football masculin, vous les connaissez tous. Les inégalités sont très importantes dans ce sport.

J'ai déjà rencontré la Pro League à ce sujet. Mes interlocuteurs étaient tout à fait conscients du phénomène et prêts à travailler à la recherche de solutions pour combattre ces discriminations.

Plus largement, nous disposons d'outils très importants, tels que l'approche intégrée de la dimension de genre (gender mainstreaming), dont le gouvernement a adopté l'ordonnance, et la budgétisation liée au genre (gender budgeting), pour lutter de manière transversale contre les inégalités.

La combinaison de toutes ces mesures - gender mainstreaming, gender test ou gender budgeting - doit permettre l'intégration de la dimension du genre dans toutes les politiques régionales

En outre, nous soutenons toute une série de projets tels que le Women's Network de la chambre de commerce de Bruxelles ou la banque de données en ligne expertes.brussels. Il s'agit d'une base de données d'expertes que j'ai initiée, et qui est destinée aux médias, mais aussi aux sociétés, pour lutter contre le fait que les experts invités sont toujours des hommes. Je songe aussi à Jump, l'organisation de promotion de l'égalité des genres dans le monde du travail, ou à l'autonomisation

Overigens is de ongelijke behandeling en verloning van mannen en vrouwen nergens zo groot als in de sport. In het voetbal bijvoorbeeld, verdienen mannen tijdens één wedstrijd evenveel als hun vrouwelijke collega's in een jaar. Ik heb over die grote ongelijkheid al overlegd met vertegenwoordigers van de Pro League. Ze zijn zich bewust van het fenomeen en zijn bereid om oplossingen te zoeken.

Het gewest beschikt over krachtige middelen voor de aanpak van deze vorm van discriminatie, zoals de ordonnantie betreffende gender mainstreaming en gender budgeting.

De combinatie van de verschillende maatregelen moet ertoe leiden dat de genderdimensie in alle gewestelijke beleidsdomeinen geïntegreerd wordt.

Bovendien steun ik een reeks projecten zoals het Women's Network van Brussels Enterprises Commerce and Industry (BECI) en de onlinedatabank expertes.brussels, een databank met vrouwelijke experts. Voorts steunen wij de organisatie Jump, die gendergelijkheid op de arbeidsmarkt wil bevorderen, en initiatieven om vrouwen en meisjes meer autonomie te geven.

des femmes et des jeunes filles en général.

M. le président.- La parole est à Mme El Yousfi.

Mme Nadia El Yousfi (PS).- Je vous rejoins pour rendre hommage à tous ces hommes qui ont réagi à l'inégalité de traitement des femmes et des hommes dans le cadre du Marathon de Bruxelles, et réagissent souvent à d'autres occasions. Le combat se mène avec eux.

Au niveau du sport, par exemple, Serena Williams est au-delà de la cinquantième place mondiale en termes de salaire. Cela donne une idée de la différence entre les hommes et les femmes. Le Danemark, si je ne me trompe, vient de décider qu'il y aurait égalité salariale à tous les niveaux entre entraîneurs femmes et hommes, en tout cas dans le milieu du football. C'est une très bonne décision.

La réponse doit être multiple et solliciter de nombreux organismes, tels que nos organismes d'intérêt public (OIP). Le travail doit se faire à tous les niveaux de pouvoir, ainsi qu'à l'école. C'est la conjugaison de toutes les réponses et de toutes les actions qui permettra d'améliorer les choses.

L'égalité salariale est la base de la lutte contre les inégalités, qui en découlent. Elle constituerait un bon rappel en ces moments de retour à un conservatisme qui considère que la femme n'est pas l'égale de l'homme. Il faut continuer ce combat.

- *L'incident est clos.*

De voorzitter.- Mevrouw El Yousfi heeft het woord.

Mevrouw Nadia El Yousfi (PS) (in het Frans).- *Het is een goede zaak dat ook heel wat mannen reageerden op de ongelijke behandeling van vrouwen en mannen bij de marathon van Brussel.*

U moet op verscheidene manieren op die discriminatie reageren en daarbij met uiteenlopende instellingen samenwerken. Er moet gewerkt worden op alle beleidsniveaus en in de scholen. Pas dan zal verandering mogelijk zijn.

Gelijke lonen vormen de basis in de strijd tegen de ongelijkheid, die hard nodig is in deze tijd, waarin sommigen van mening zijn dat de vrouw niet de gelijke is van de man.

- *Het incident is gesloten.*